

XIII. DEMOGRAFIK HOLAT

Andijon viloyati 1941- yilda tashkil topgan bo'lib, O'zbekiston Respublikasining ma'muriy-hududiy birligi hisoblanadi.

Andijon viloyati O'zbekiston Respublikasining sharqiy qismida joylashgan bo'lib, maydoni 4,30 ming kv. km Chegara uzunligi 617,1 km Andijon viloyati Farg'ona viloyati bilan (75,0 km), Namangan viloyati bilan (67,0 km), Qirg'iz Respublikasi bilan (409,3 km) chegaradosh.

Viloyat ma'muriy-hududiy jihatdan 2 ta viloyat bo'ysunuvidagi shahar va 14 ta tumanga bo'lingan, aholi zichligi 780 kv. km.ga 1 kishiga to'g'ri keladi.

Ma'muriy markazi – Andijon shahri bo'lib, aholisi 3 394,4 ming kishi.

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2024- yil 1- yanvar holatiga viloyatda doimiy aholi soni 3 394,4 ming kishini tashkil etib, yil boshidan 71,7 ming kishiga yoki 2,2 % ga o'sdi.

Shu bilan birga, shahar aholisi soni 1 772,4 ming kishini (jami aholi soniga nisbatan 52,2 %), qishloq aholisi soni 1 622,0 ming kishini (47,8 %) tashkil etadi.

Doimiy aholi soni

3 394,4 ming kishi

Tabiiy o'sish

71,7 ming kishi

Doimiy aholi sonining taqsimlanishi

Shahar joylarda



52,2 %

1 772,4 ming kishi

Qishloq joylarda



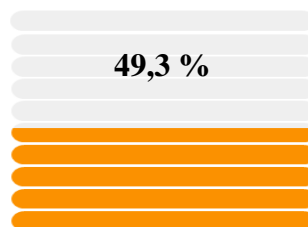
47,8 %

1 622,0 ming kishi



50,7%

1 719,6 ming kishi



49,3 %

1 674,8 ming kishi



Andijon viloyatining ma'muriy-hududiy bo'linishi
2024- yil 1- yanvar holatiga



ANDIJON VILOYATINING DEMOGRAFIK HOLATI

2023-yil yanvar-dekabr, dastlabki ma'lumotlar



Doimiy aholi soni

3 394 379 kishi



Tug'ilganlar soni

89 400 kishi



O'lganlar soni

15 877 kishi



Nikohlar soni

25 055 birlik



Nikohdan ajralishlar soni

5 480 birlik



Ko'chib kelganlar soni

6 674 kishi

shundan, xorijdan

4- kishi



Ko'chib ketganlar soni

8 540 kishi

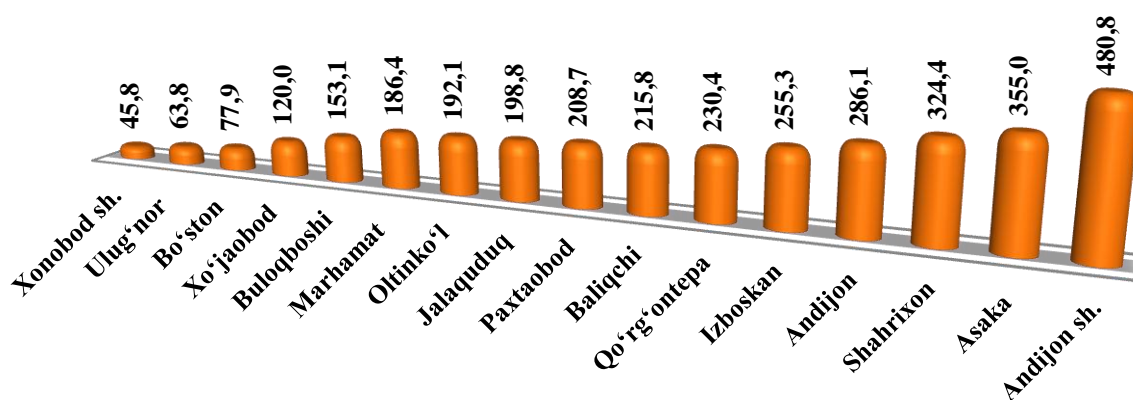
shundan, xorijga

87- kishi

**Andijon viloyatining shahar va tumanlari bo'yicha doimiy aholi soni
to'g'risida ma'lumot**
(2024- yil 1- yanvar holatiga, dastlabki ma'lumot)

	<i>Doimiy aholi soni, kishi</i>				
	<i>Jami</i>	<i>shu jumladan:</i>		<i>shu jumladan:</i>	
		<i>erkaklar</i>	<i>ayollar</i>	<i>shahar</i>	<i>qishloq</i>
Viloyat bo'yicha:	3 394 379	1 719 637	1 674 742	1 772 416	1 621 963
<i>shaharlar:</i>					
Andijon	480 794	242 383	238 411	480 794	0
Xonobod	45 804	22 846	22 958	38 930	6 874
<i>tumanlar:</i>					
Oltinko'l	192 104	97 111	94 993	100 685	91 419
Andijon	286 097	142 905	143 192	219 420	66 677
Baliqchi	215 827	110 052	105 775	71 671	144 156
Bo'ston	77 846	39 303	38 543	27 642	50 204
Buloqboshi	153 088	77 952	75 136	73 583	79 505
Jalaquduq	198 804	101 381	97 423	82 791	116 013
Izboskan	255 290	130 214	125 076	81 524	173 766
Ulug'nor	63 835	31 953	31 882	6 733	57 102
Qo'rg'ontepa	230 379	116 122	114 257	98 396	131 983
Asaka	354 999	179 588	175 411	109 504	245 495
Marhamat	186 353	95 121	91 232	146 265	40 088
Shahrixon	324 439	165 818	158 621	107 263	217 176
Paxtaobod	208 739	105 813	102 926	76 225	132 514
Xo'jaobod	119 981	61 075	58 906	50 990	68 991

Hududlar kesimida doimiy aholi sonining taqsimlanishi
(2024- yil 1- yanvar holatiga, ming kishi)



Shahar va tumanlar kesimida doimiy aholi soni va o'sish sur'ati

	2023- yil 1-yanvar holatiga, kishi	2024- yil 1-yanvar holatiga, kishi	O'tgan yining mos davrilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Viloyat bo'yicha:	3 322 722	3 394 379	102,2
<i>shaharlar:</i>			
Andijon	468 055	480 794	102,7
Xonobod	45 023	45 804	101,7
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	189 043	192 104	101,6
Andijon	280 036	286 097	102,2
Baliqchi	211 309	215 827	102,1
Bo'ston	76 225	77 846	102,1
Buloqboshi	149 916	153 088	102,1
Jalaquduq	195 188	198 804	101,9
Izboskan	250 334	255 290	102,0
Ulug'nor	62 969	63 835	101,4
Qo'rg'ontepa	226 075	230 379	101,9
Asaka	347 502	354 999	102,2
Marhamat	182 501	186 353	102,1
Shahrixon	317 195	324 439	102,3
Paxtaobod	204 173	208 739	102,2
Xo'jaobod	117 178	119 981	102,4

Viloyat bo'yicha aholining tabiiy harakati (yanvar-dekabr)

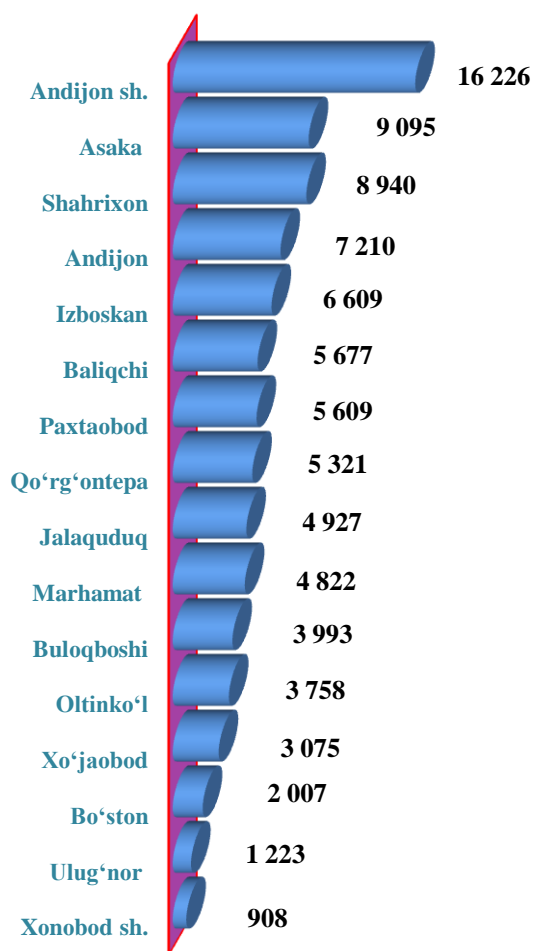
	Kishi			1000 aholiga nisbatan	
	2022- yil	2023- yil	o'sish, kamayish, +,-	2022- yil	2023- yil
Tug'ilganlar	86 506	89 400	2 894	26,3	26,6
O'lganlar	15 426	15 877	451	4,7	4,7
Nikohlar	25 847	25 055	-792	7,9	7,5
Ajralishlar	5 013	5 480	467	1,5	1,6
Ko'chib kelganlar	6 585	6 674	89	2,0	2,0
Ko'chib ketganlar	8 471	8 540	69	2,6	2,5

Tug‘ilish. 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida tug‘ilganlar soni 89 400 kishini tashkil qildi va 2022- yilning shu davriga (86 506 kishi) nisbatan 2 894 taga ko‘paygan, Shunga mos ravishda tug‘ilish koeffitsiyenti 26,6 promilleni tashkil qildi va avvalgi yilga nisbatan 0,3 promilleda o‘sgan.

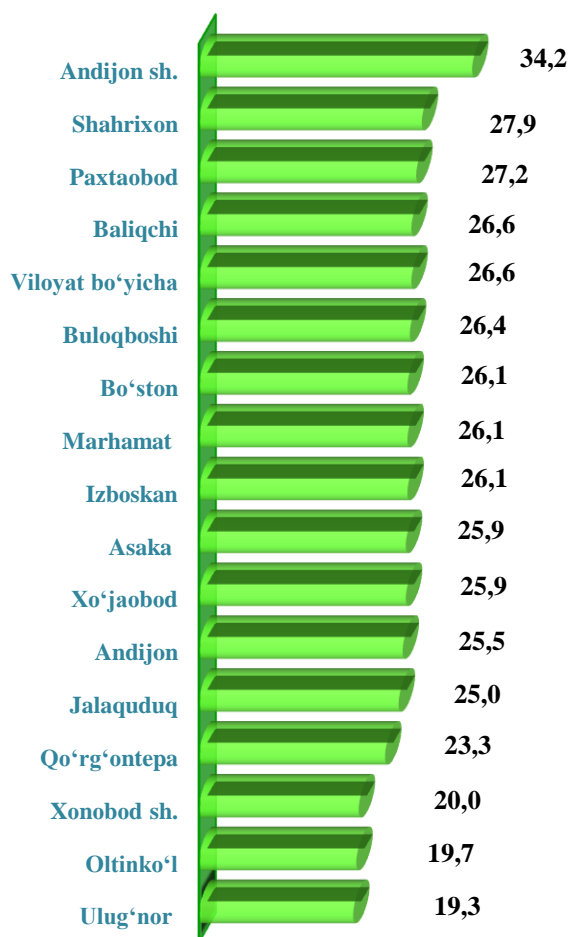


Viloyat bo‘yicha tirik tug‘ilganlar soni hamda koeffitsiyenti
2023- yil yanvar-dekabr davri uchun (1000 aholiga nisbatan, promille)

Tirik tug‘ilganlar soni, kishi



Tug‘ilish koeffitsiyenti
(1000 aholiga nisbatan, promille)



Tug‘ilganlar sonining jinsi va tug‘ilgan joyi bo‘yicha taqsimlanishi
2023- yil yanvar-dekabr holatiga, kishi

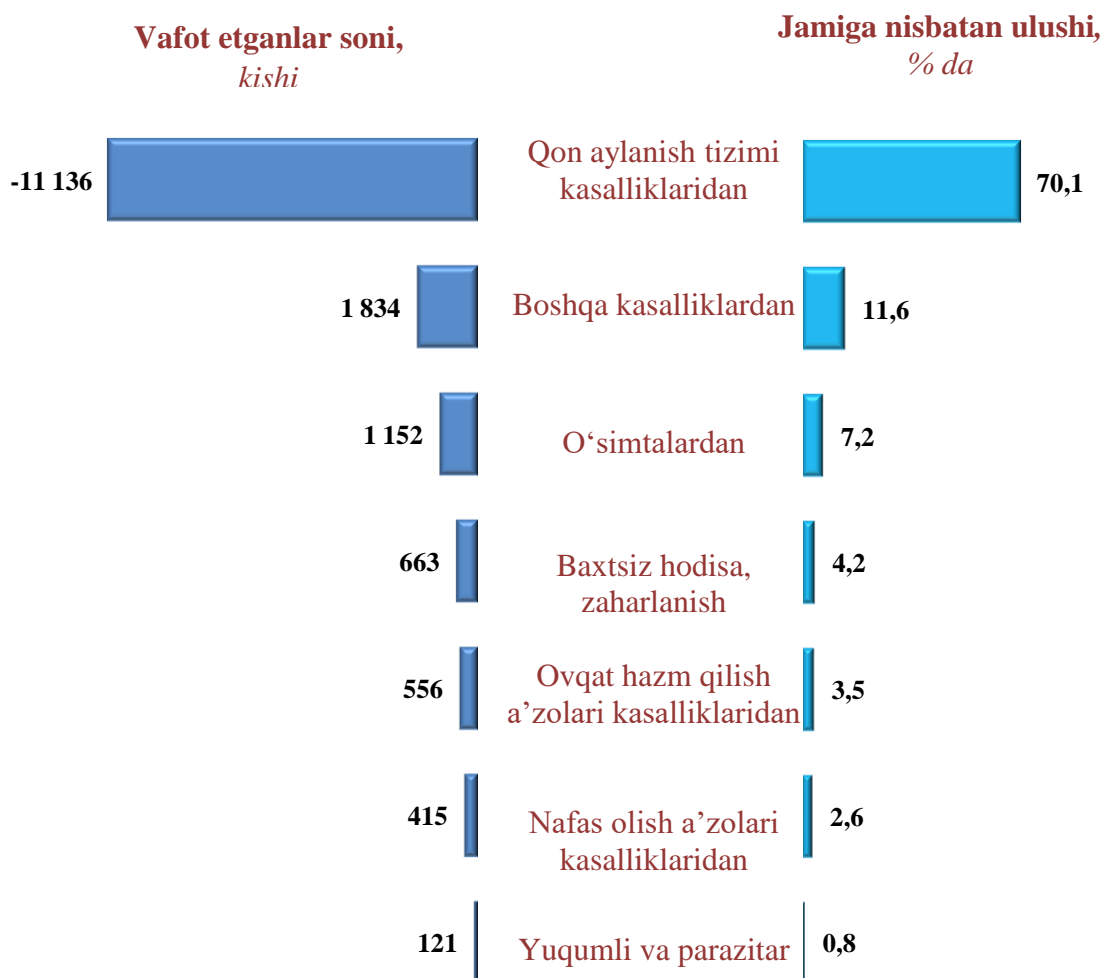


	Jami	jinsi bo‘yicha		joyi bo‘yicha	
		o‘g‘il bolalar	qiz bolalar	shahar	qishloq
Viloyat bo‘yicha:	89 400	46 031	43 369	47 273	42 127
shaharlar:					
Andijon sh.	16 226	8 517	7 709	16 226	-
Xonobod sh.	908	443	465	908	-
tumanlar:					
Oltinko‘l	3 758	1 923	1 835	1 844	1 914
Andijon	7 210	3 700	3 510	5 714	1 496
Baliqchi	5 677	2 892	2 785	1 214	4 463
Bo‘ston	2007	1 040	967	872	1 135
Buloqboshi	3 993	2 035	1 958	1 768	2 225
Jalaquduq	4 927	2 500	2 427	1 889	3 038
Izboskan	6 609	3 466	3 143	1 952	4 657
Ulug‘nor	1 223	606	617	209	1 014
Qo‘rg‘ontepa	5 321	2 760	2 561	2 312	3 009
Asaka	9 095	4 700	4 395	2 754	6 341
Marhamat	4 822	2 488	2 334	3 354	1468
Shahrixon	8 940	4 567	4 373	2 970	5 970
Paxtaobod	5 609	2 854	2 755	2 084	3 525
Xo‘jaobod	3 075	1 540	1535	1 203	1872

2023- yil yanvar-dekabr davrida tirik tug‘ilganlar sonidan o‘g‘il bolalar soni 46 031 nafarni yoki jamidan 51,5 foizni tashkil etdi. Mos ravishda qiz bolalar soni 43 369 nafar va jamidan 48,5 foizni tashkil etdi. Shahar joyda tug‘ilganlar soni 47 273 nafarni (jamidan 52,9 %) tashkil etdi, qishloq joylarda tug‘ilganlar soni esa 42 127 nafarni (jamidan 47,1 %) tashkil etdi.

Vafot etganlar. 2023- yil yanvar-dekabr oylarida 15 877 ta o‘lim qayd etilgan bo‘lib, har 1000 aholiga nisbatan o‘lim koeffitsiyenti 4,7 promilleni tashkil etdi.

O'limning sabablari bo'yicha taqsimlanishi (yanvar-dekabr)



2023- yilning yanvar-dekabr oylarida qayd etilgan vafot etganlarning 70,1 % qon aylanish tizimi kasalliklaridan, 7,2 % o'smalardan, 4,2 % baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, 3,5 % ovqat hazm qilish a'zolari kasalliklaridan, 2,6 % nafas olish a'zolari kasalliklaridan, 0,8 % yuqumli va parazitar kasalliklardan hamda 11,6 % boshqa kasalliklardan vafot etgan.

Nikohlar va ajralishlar. 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish organlarida nikohlar va nikohdan ajralishlar qayd etildi. Jami tuzilgan nikohlar soni 15 602 ta (o'tgan yilning mos davrida 16 405 ta), ajrimlar soni 4 273 ta (o'tgan yilda 3 672 ta)ga teng bo'ldi. Qayd etilgan nikoh ko'rsatkichi aholiga nisbatan 6,2 promilleni (2022- yilning tegishli davrida 6,7 promille) va ajrim ko'rsatkichi 1,7 promilleni (2022 -yilning tegishli davrida 1,5 promille) tashkil etdi.

Tuzilgan nikohlar va nikohdan ajralishlar soni

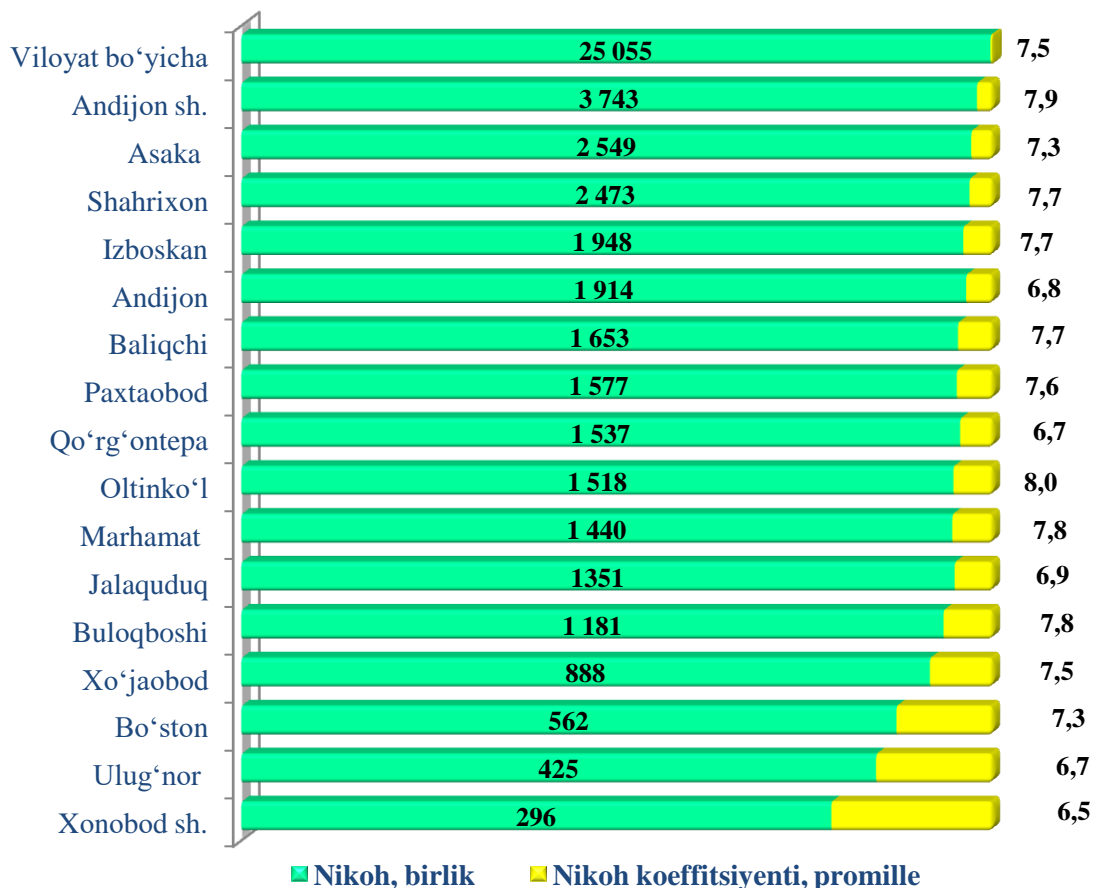
(yanvar-dekabr)

(birlik)

	<i>Tuzilgan nikohlar</i>		<i>Nikohdan ajralishlar</i>	
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>
Viloyat bo'yicha:	25 847	25 055	5 013	5 480
<i>shaharlar:</i>				
Andijon	3 905	3 743	1047	1031
Xonobod	298	296	66	84
<i>tumanlar:</i>				
Oltinko'l	1519	1518	273	267
Andijon	2 078	1 914	464	517
Baliqchi	1 684	1653	241	277
Bo'ston	606	562	108	127
Buloqboshi	1251	1181	213	218
Jalaquduq	1 484	1351	212	275
Izboskan	1 970	1 948	395	418
Ulug'nor	475	425	96	95
Qo'rg'ontepa	1488	1537	236	326
Asaka	2 536	2 549	521	568
Marhamat	1456	1440	261	308
Shahrixon	2 537	2 473	419	436
Paxtaobod	1653	1577	298	333
Xo'jaobod	907	888	163	200



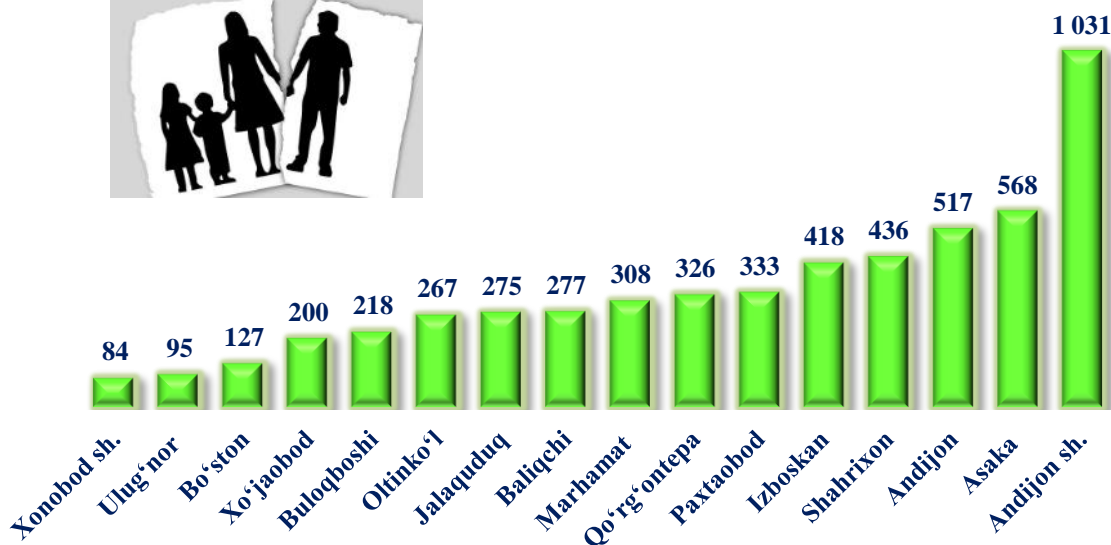
Viloyat bo'yicha tuzilgan nikohlar soni va nikohlar koeffitsiyenti
2023- yil yanvar-dekabr holatiga



Nikoh koeffitsiyentining 2022-yilning yanvar-dekabr oyalariga ga nisbatan eng ko'p pasayishi Buloqboshi tuman (0,6 promillega), Andijon va Bo'ston tumanlari (0,7 promillega) Ulug'nor tumanlari (0,9 promillega), Jalaquduq tuman (0,8 promillega) va Andijon shaharida (0,5 promillega) kuzatildi.

Hududlar bo'yicha nikohdan ajralishlar soni

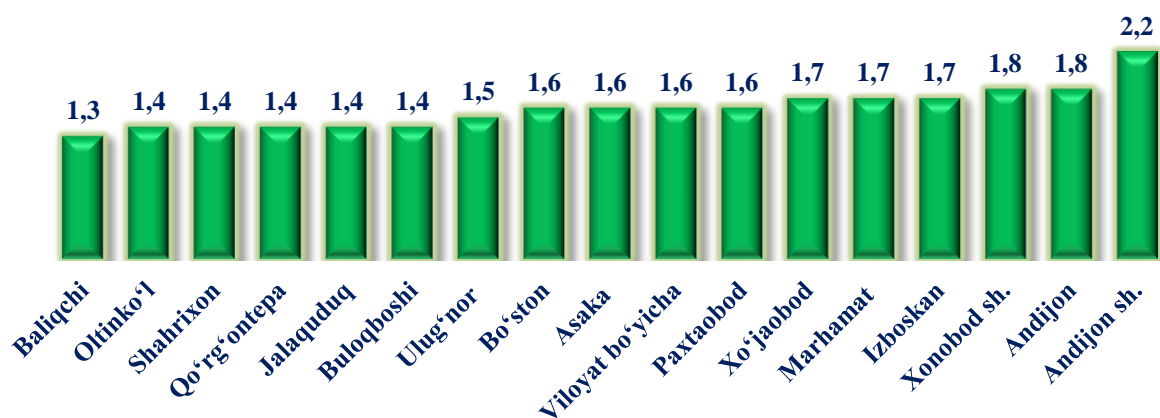
(2023- yilning yanvar-dekabr oylarida, birlik)



Ajrim ko'effitsiyentida aksariyat tumanlarda avvalgi yilga nisbatan o'sish kuzatildi. Avvalgi yilga nisbatan eng ko'p o'sish Baliqchi tumanida (0,1 promillega), Marhamat, Qo'rg'ontepa va Jalaquduq tumanlarida (0,3 promillega) ro'y berdi.

Viloyat bo'yicha nikohdan ajralishlar ko'effitsiyenti

(2023- yil yanvar-dekabr davri, 1000 aholiga nisbatan, promille)





Migratsiya. Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat bo'yicha ko'chib kelganlar soni 6 674 kishini, shu davr mobaynida ko'chib ketganlar soni esa 8 540 kishini tashkil qildi. Mos ravishda migratsiya qoldig'i minus - 1 866 kishini tashkil etgan, 2022- yilning mos davrida minus -1 886 kishi bo'lgan.

Aholining migratsiya ko'rsatkichlari (yanvar-dekabr)

(kishi)

	Kelganlar		Ketganlar		Migratsiya saldosi	
	2022- yil	2023- yil	2022- yil	2023- yil	2022- yil	2023- yil
Viloyat bo'yicha	6 585	6 674	8 471	8 540	-1 886	-1 866
<i>shaharlar:</i>						
Andijon	1 731	1 787	2 171	2 163	-440	-376
Xonobod	265	268	167	192	98	76
<i>tumanlar:</i>						
Oltinko'l	586	516	424	397	162	119
Andijon	1 136	1 076	923	913	213	163
Baliqchi	266	203	371	438	-105	-235
Bo'ston	184	131	189	161	-5	-30
Buloqboshi	126	203	394	340	-268	-137
Jalaquduq	255	240	535	600	-280	-360
Izboskan	61	45	553	545	-492	-500
Ulug'nor	31	58	146	158	-115	-100
Qo'rg'ontepa	308	529	560	606	-252	-77
Asaka	313	384	520	505	-207	-121
Marhamat	208	219	342	355	-134	-136
Shahrixon	184	202	511	502	-327	-300
Paxtaobod	268	193	377	347	-109	-154
Xo'jaobod	663	620	288	318	375	302

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Doimiy aholi – ro'yxatdan o'tkazilayotgan vaqtda muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo'lib, bunga ushbu hududda doimiy ro'yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya'ni me'yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Doimiy aholi sonini baholash – oxirgi aholini ro'yxatga olish ma'lumotlari asosida hisoblanib, unga har yili tug'ilganlar va muayyan hududga ko'chib kelganlar soni qo'shib, o'lganlar va muayyan hududdan ko'chib ketganlar soni ayriladi.

Tug'ilish – tug'ilish jarayonlarining sodir bo'lishi va boshqa xususiyatlarini tavsiflovchi ko'rsatkich.

1000 aholiga nisbatan tug'ilish koeffitsiyenti – hisobot yilida jami tug'ilganlar (tirik) sonini hisobot davridagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan o'lim koeffitsiyenti – hisobot yilida jami o'lganlar sonini hisobot yilidagi doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

O'lim sabablari – o'limga yoki uning sodir bo'lishiga ta'sir etgan kasaliklar, patologik holatlar va jarohatlar, shuningdek, o'lim bilan yakun topgan jarohatga sabab bo'lgan baxtsiz hodisa va zo'ravonlik holatlari.

Nikoh – erkak va ayol o'rtasidagi, ularning bir-birlariga va farzandlariga nisbatan huquq va majburiyatlarini belgilab beradigan o'zaro munosabatlari shakli. Er va xotin o'rtasidagi yuridik munosabatlar fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish (FHDYO) organlarida nikohlarini ro'yxatdan o'tkazish natijasida o'rnatiladi.

1000 aholiga nisbatan nikohlar koeffitsiyenti – hisobot yilida tuzilgan nikohlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Nikohdan ajralish (nikohni bekor qilish) – er-xotinlarning hayoti davomida, tomonlar uchun qayta nikoh huquqini beruvchi, nikohlarning to'liq yuridik to'xtatilishi, nikoh FHDYO yoki sud organlarida ajralishni ro'yxatdan o'tkazilganidan so'ng bekor qilingan hisoblanadi.

1000 aholiga nisbatan nikohdan ajralish koeffitsiyenti – hisobot yilida nikohdan ajralishlar sonini doimiy aholining o'rtacha soniga bo'lib, 1000 ga ko'paytirish orqali hisoblanadi.

Ko'chib kelganlar soni – ko'chib kelganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib kelganlardan iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko'chib kelish.

Ko'chib ketganlar soni – ko'chib ketganlarning absolyut miqdori, ya'ni muayyan hududga uning tashqarisidan ko'chib ketganlar iborat. Ichki ishlar organlari tomonidan aholini yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olishda tuziladigan statistik hisobga olish so'rovnomalarini qayta ishlash natijasida ko'chib ketish.

Aholining migratsion o'sishi (farqi) – hisobot davrida ko'chib kelganlar va ko'chib ketganlar soni o'rtasidagi farqning absolyut miqdori.